

TÉMA TÝDNE 18. – 22. 5. 2020

Kompostujeme s žížalami

Výzva týdne: Vymysli poděkování žížalám – můžeš nakreslit žížalí obrázek, žížaly na něm pojmenovat a nebo jim jako projev díky složit básničku ☺ Proč a za co je dobré žížalám poděkovat? To se dozvíš během následujícího týdne.

Čtvrtek 21. 5. 2020

<p>1. TVOŘENÍ/ OMALOVÁNKA</p> 	<p>„Omalovánka Žížaly v půdě“</p> <p>- Jak to vypadá v zemi pod kompostem? Na průřezu země vidíš, jak je provrtaná od žížal, v jedné z komor jsou nakladená žížalí vajíčka, ze kterých se vylíhnou malé žížalky. Poznáš kde?</p> <p>„Výroba kypřítka“</p> <p>- Vytvoř si vlastní kypřítko z moduritu, kterým pomůžeš žížalám s kypřením půdy – provzdušněním půdy. Stejně jako žížala jím budeš do půdy dělat dírky, ve kterých je pak vzduch a do kterých vteče o zalití/ dešti voda.</p>
<p>2. POKUS</p> 	<p>„Kdo si dá?“</p> <p>Pokus s chytáním hmyzu a půdních zvířátek Poznáš, co jsi chytil do kelímku? Po prohlédnutí zvířátka zase vypusť do přírody a omyj si ruce.</p>

3. ÚKOL

„Zapamatuj si předměty pod šátkem“

- Tvým úkolem bude zapamatovat si co nejvíce předmětů, které se na 2 minuty odkryjí a následně na další 2 minuty schovají zpět
- zapamatuješ si všech 8 předmětů a zvládneš je po uplynulých 2 minutách ticha vyjmenovat?

4. MONTESSORI

„ Drcení vaječných skořápek v hmoždíři“

5. Básnička

„Kompostovací básnička“

- Dnes si zopakuj báseň ze středy a doplň ji o dramaturgii (uvedena za textem v zelené záorce)

1. TVOŘENÍ

„Výroba kypřítka ve tvaru žížaly“

Materiál: modurit – samotvrdnoucí hmota bez nutného vypalování, akrylové barvy na pomalování, úzký štětec, párátko

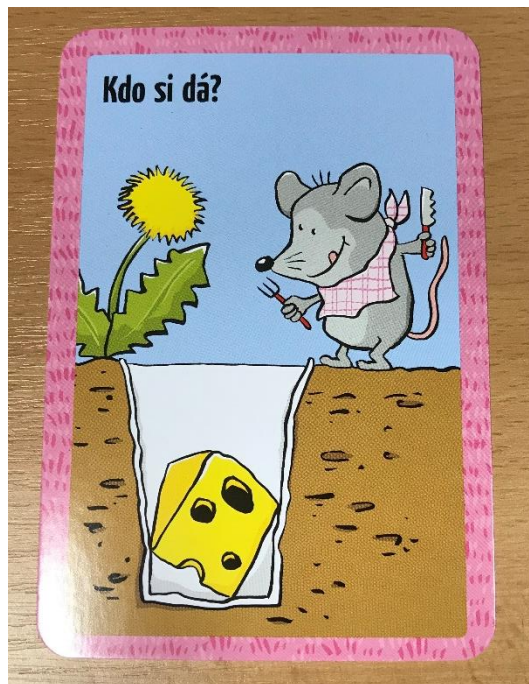
Postup:

- 1) Modurit zahříváme v ruce a poté si odebereme jeho část, kterou zpracováváme hnětením
- 2) Tento díl válíme oběma rukama do tvaru válečku (hada), váleček by neměl být tenčí než 1 cm a ne delší než 10 cm (pak by bylo kypřítko moc křehké)
- 3) Jeden konec válečku – žížaly zploštíme palcem (takže vznikne rozšířená „hlavička“) a druhý rozválíme do špičky (takže vznikne zužující se ocásek)
- 4) V místech hlavičky můžeme nakreslit žížale pusy a oči, popř. vyválet dvě kuličky jako oči
- 5) Můžeme párátkem nakreslit žížale jednotlivé články
- 6) Obměny: Chytit oba konce válečku a kroutit v opačném směru oběma zápěstími / uválený váleček zmáčkneme v dlani a tím se vytvaruje podle našich prstů
- 7) Hotové kypřítko necháme 24 hodin ztuhnout a můžeme je nabarvit akrylovými barvami, které jsou nesmyvatelné
- 8) Kypřítko zapícheme špičkou dolů do hlíny k rostlince /zelenině, kterou tak kypříme

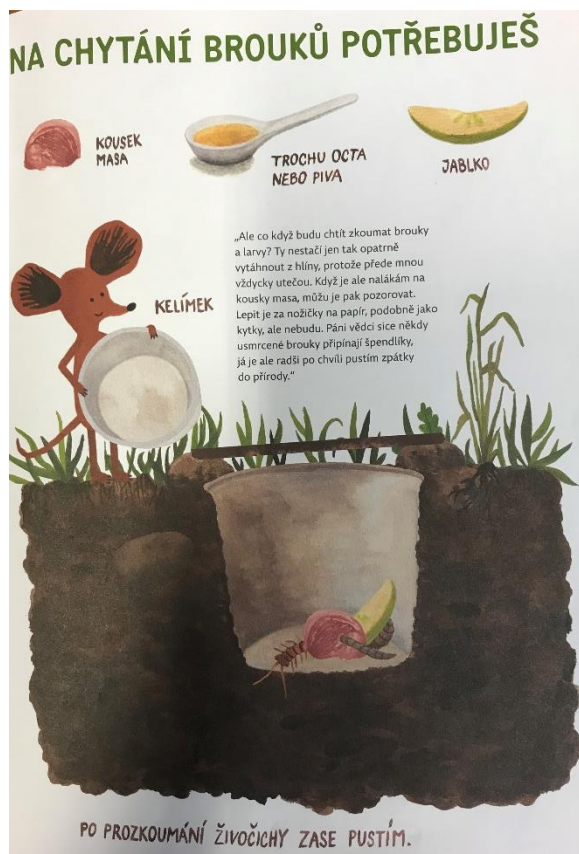
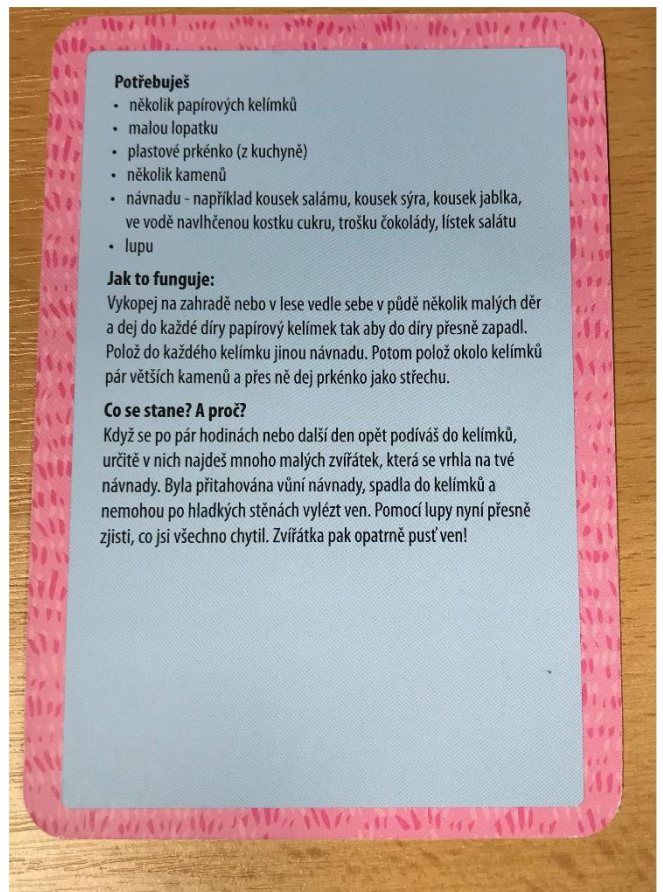

Obrázek živé žížaly je dobré mít jako předlohu, ať děti ví, co přesně tvoří.

2. POKUS „Kdo si dá aneb Kdo další kromě žížal žije v hlíně“

Pokus je z karet „50 báječných experimentů“ od „Minidok“

„Ale co když budu chtít zkoumat brouky a larvy? Ty nestačí jen tak opatrně vytáhnout z hlíny, protože přede mnou vždycky utečou. Když je ale nalákám na kousky masa, můžu je pak pozorovat. Lepit je za nožičky na papír, podobně jako kytky, ale nebudu. Páni vědci sice někdy usmrčené brouky připínají špendlíky, já je ale radši po chvíli pustím zpátky do přírody.“

Tentýž experiment z knihy „Hravouka“ od Terezy Vostradovské

3. ÚKOL

Co potřebujeme:

- 8 předmětů, které se dají kompostovat (např.: rolička od toaletního papíru, slupky od mrkve, banánová slupka, plevel, list, pecka od švestky, ohryzek, peříčko, vaječná skořápka apod.)
- Stopky – ideálně přesýpací hodiny „minutka“ – které tedy otočíme 2x (= 2 min)

Hodiny lze zařadit do montessori koutku – viz následující „Montessori“

- Šátek na zakrytí předmětů

Postup:

- 1) Vysvětlení pravidel: Tvým úkolem bude zapamatovat si co nejvíce předmětů, které se na 2 minuty odkryjí a následně na další 2 minuty schovají zpět
- 2) Odkrytí 8 předmětů, spuštění časomíry – během odkrytí a tedy i času na zapamatování musí být zcela ticho, děti musejí mít prostor k udržení pozornosti. Trénujeme tak nácvik ticha a vůle – cíleného soustředění se (2min)
- 3) Zakrytí předmětů šátkem, čas na vybavení si předmětů (2min), opět zcela v tichosti. Dětem pouze řekneme, že předmětů je celkem 8 – snaží se počítat si v duchu, na prstech.
- 4) Po těchto uplynulých 2 minutách teprve začneme předměty vyjmenovávat
- 5) Kontrola s odkrytím šátku, spočítání předmětů společně nahlas.
- 6) Pokládáme otázky: Co mají všechny předměty společného?, Jak to na kompostu funguje? Víš, co je to humus? K čemu je kompostování dobré?

4. MONTESSORI

DRČENÍ VAJEČNÝCH SKOŘÁPEK V HMOŽDÍŘI

- hmoždíř již děti znají ze školky a z předešlých dnů Školky online (kdy drtily piškoty), dnes si ukážeme další užitečné využití hmoždíře

- nadrcené skořápky najemno můžeme použít buď jako surovinu, kterou přidáme do kompostu (malé kousky skořápky se rozloží snáz a lépe se z nich uvolňuje vápník než velké

skořápky) nebo k rajčatům či jako příměs zeminy u květin v květináči. Více na:

<https://www.magazinzahrada.cz/sbirejte-vejecne-skorapky-v-zahrade-je-bohate-vyuzijete/>,

Materiál: ták/ kobereček či jinak vytyčená pracovní plocha, hmoždíř, dvě mističky, lžička či jiné naběrátko, vaječné skořápky

Přímý cíl: naučit se používat hmoždíř

Nepřímý cíl: koordinace pohybů, rozvoj jemné motoriky, koncentrace, práce s vlastní silou – zvolení přiměřené síly a rychlosti pohybů, při přendávání pak soustředěnost a zvolení přiměřeného množství na lžičce/v naběrátku

Věk: 3 roky a více

Postup: Do prázdného hmoždíře z jedné misky přendáme skořápky (velké kusy, poloviny).

V hmoždíři pomocí drcení a krouživých pohybů rozemeleme skořápky na malinké kousky.

Z hmoždíře pak pomocí naběrátko či lžičky přesouváme skořápkovou drť do zbylé, tj. druhé mističky. Po práci si uklidíme pracovní místo. Drť pak vysypeme do kompostéru/kompostu/k rajčatům či pokojovým rostlinám.

5. BÁSNIČKA

Ukecaná žížala

Rozhlíží se žížala, (z pravé ruky si udělat kšilt u čela a rozhlížet se napravo a nalevo)

co by ještě sežrala. (mlsně si hladit břicho)

Trocha slupky z mrkve, (prsty zvednout imaginární slupku z mrkve)

při středě si slupne. (strčit si ji do pusy se zakloněnou hlavou)

Humus po ní zůstane, (rukou naznačit hromádku)

a zítra ráno to samé. (rukama naznačit koloběh – ukazováky se točí okolo sebe)

Pro zdravou půdu přijdou děti, (pochodování na místě)

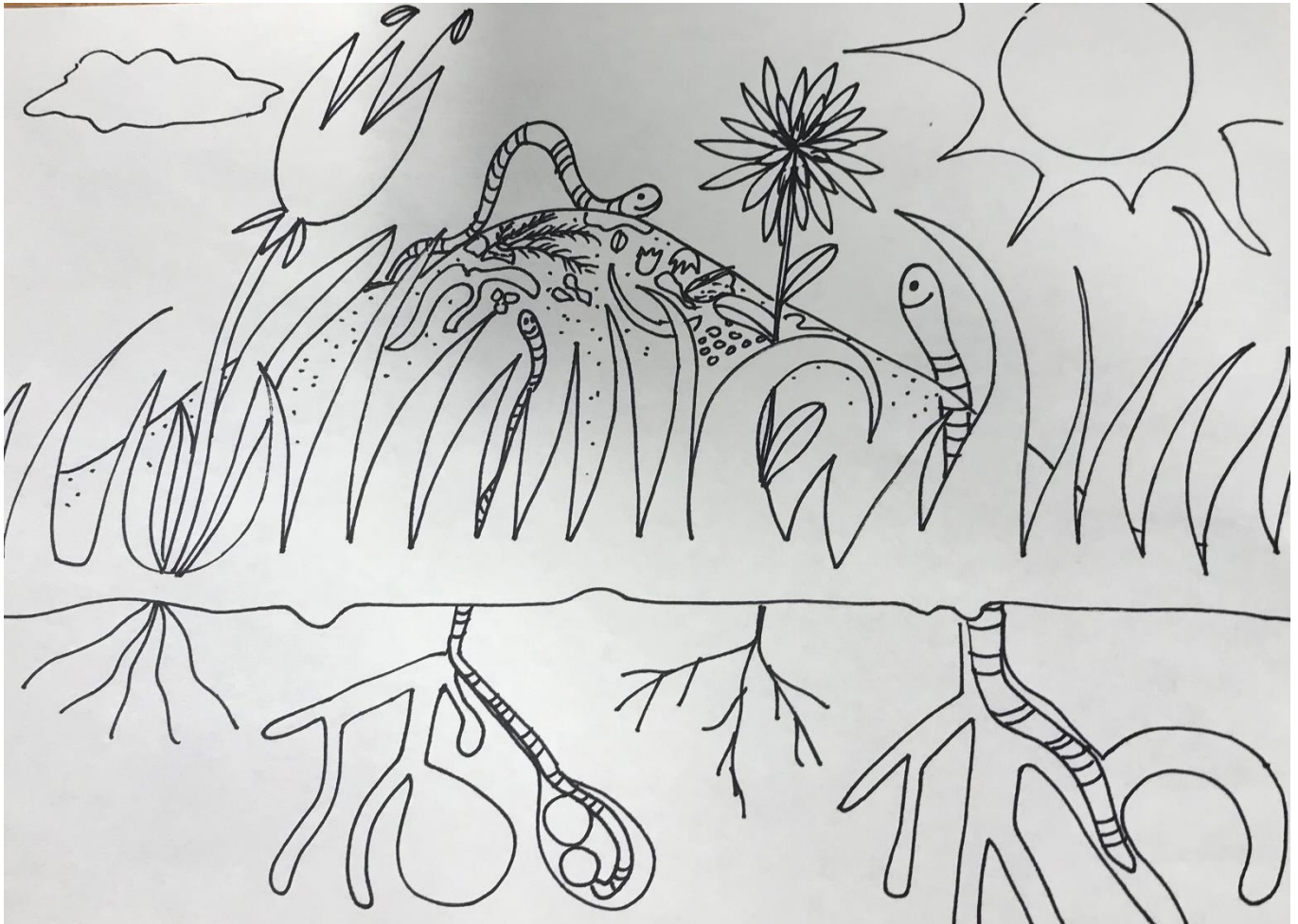
pohnou s ní rajčata i květy. (naznačení, jak vkleče pracujeme s lopatkou – nabírání hlíny)

S kompostem je zábava, (výrazný úsměv)

Za stara i za mlada :-) (nahrbení se – předvedení babičky/dědečka a následně napřímení)

Přílohy:

Omalovánka ŽÍŽALY v půdě

Zdroje:

<https://www.hojnizizaly.cz/informace/nase-zizaly-historie/3>

<https://cz.pinterest.com/pin/604115737503863512/>

https://www.fantasyobchod.cz/presypaci-hodiny?gclid=EAIaIQobChMly4amja696QIVGibVCh27PQx2EAQYASABEgJMv_D_BwE

<https://www.magazinzahrada.cz/sbirejte-vejecne-skorapky-v-zahrade-je-bohate-vyuzijete/>

Vostradovská, Tereza. HRAVOUKA: Běžiliška, 2016. ISBN: 978-80-906467-1-1

50 báječných experimentů: MINIDOK s.r.o